

**Magyar Tudományos Akadémia
Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Zenetudományi Intézet**

(I. Táncsics Mihály u. 7.)

Bartók terem

2017. november 16. csütörtök, 10 óra

Tudományos **F**órum

Tallián Tibor

**„A magyarnak már szokása...”
Kodály utolsó évtizede II**

Ha tudnék görögül, vagy ha az első oldalakon túljutottam volna a *Parerga und Paralipomena* olvasásában, ezt a schopenhaueri címet adnám jelen előadásnak. Két okom is lenne rá. Az egyik ok önös: az elmúlt évben a Zenetudományi Intézetben, illetve a Zeneakadémián elhangzott három megszólalásomhoz fűzök kiegészítő és kimaradt gondolatokat. Másik okom magában véve is kettős. Egyrészt az ismertetendő forrásokat tekinthetem kiegészítő jellegűeknek, másrészt talán a forrásokban érintett témákat is, ha ragaszkodom áprilisi Kodály-előadásom téziséhez: az alkotó utolsó évtizedét *Mors et Musica* párharca határozta meg.

Mondandóm elsődleges forrásául ezúttal is a Kodály Archívum titkos dobozai szolgálnak, melyek tartalmát Kodály Zoltánné szíves engedélyével tanulmányozhattam. Megállapíthattam, hogy a feljegyzések egy részének közlésétől Vargyas Lajos annak idején tudatosan tekintett el, bizonyára terjedelmi okból. Másik részük sejtetően nem is került szeme elé. Utóbbiak között van olyasmi, amit talán még maga Kodály „tett félre” 1956 után, politikailag aggályos voltuk miatt. Tartalmuk indított arra, hogy „vigyázó szememet” a *Historia* szerepére vessem az utolsó évtized megvalósult kompozícióiban és a történelmi pillanat lázában feljegyzett, kidolgozásra nem is szánt zenei gondolatokban.